

UZASADNIENIE

wyroku z 14 stycznia 2019 r.

Żądania powodów: po 250 € jako odszkodowania za opóźnienie lotu i odsetki za opóźnienie od tej kwoty od 12 lipca 2017 r. do dnia zapłaty (wspólny pozew zarejestrowany pod sygn. II C 5142/17 i połączony do wspólnego rozpoznania ze sprawą z powództwa L. K., w której wydano wyrok z 12 września 2018 r.).

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództw.

1. Ustalenia faktyczne

Powodowie zawarli z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę o przewóz lotniczy z P. do W. 14 lipca 2016 r. Numer rejsu: (...). Pasażerowie stawili się do odprawy i odbyli lot.

(niesporne, kopia 4 kart pokładowych – załącznik nr 6 do pozwu)

Przewoźnikiem wykonującym rejs był (...) Sp. z o.o. Samolot wylądował w W. z opóźnieniem o 17h 36’.

(niesporne)

Pismem z 27 stycznia 2017 r. pozwany przewoźnik w odpowiedzi na reklamację pasażerów – powodów przeprosił za opóźnienie i wytłumaczył jego przyczyny.

(dowód: odpis pisma z 27 stycznia 2017 r. – załącznik nr 7 do pozwu)

Lot nr (...) z P. do W. miał być wykonany samolotem o nr rej. C-(...), który przyleciał do P. – lot poprzedzający w rotacji. Samolot tan zderzył się z ptakiem podczas podchodzenia do lądowania na lotnisku w P.. Operacja sprowadzenia mechanika i sprawdzenia przez niego statku powietrznego trwała na tyle długo, że załoga, która miała wykonywać rejs o nr (...) nie mogła podjąć czynności lotniczych ze względu na narzucone prawem ograniczenia czasu pracy. Samo oczyszczenie kadłuba ze szczątków ptaka trwało 15 minut.

(dowód: wydruki z systemu C’s F. Report - k. 22-23, 63-63v; wydruk mejla z 14 czerwca 2018 r. z tłumaczeniem – k. 89-90)

2. Ocena dowodów

Żadna ze stron nie zakwestionowała prawdziwości ww. dokumentów, a sąd nie miał wątpliwości co do ich prawdziwości i rzetelności. Dokument przedstawiony przez pozwanego we wniosku dowodowym jako „raport bezpieczeństwa” (dokument z k. 24) jest w językach obcych, jego treść jest niezrozumiała, zawiera obcojęzyczną terminologię specjalistyczną i nie wiadomo czego dotyczy.

3. Ocena prawna

Podstawę prawną roszczeń powodów stanowią przepisy Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku, ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Trybunał Sprawiedliwości UE uznał, że artykuły 5, 6 i 7 ww. rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania pasażerów opóźnionych lotów można traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 rozporządzenia, jeżeli z powodu tych lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, czyli jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu.

Niemniej takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (wyrok Trybunału w połączonych sprawach C-402/07 i C-432/07, zbiór orzeczeń 2009 I- (...)).

Zgodnie z art. 19 ust. 1 i ust. 3 lit. b Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Trybunał Sprawiedliwości jest organem wyłącznie właściwym do dokonywania wykładni prawa Unii, a sąd krajowy ma obowiązek zapewnić skuteczną ochronę prawną w dziedzinach objętych tym prawem.

Zarzuty strony pozwanej: nadzwyczajne okoliczności, tj. względy bezpieczeństwa i czynności związane z usterką techniczną po zderzeniu z ptakiem. Ciężar udowodnienia tych okoliczności spoczywał na stronie pozwanej (art. 6 k.c.).

Przedstawione przez pozwanego okoliczności są niewystarczające, aby zwolnić przewoźnika lotniczego od odpowiedzialności za opóźnienie lotu.

Przewoźnik lotniczy jest zwolniony z odpowiedzialności za odszkodowanie jeżeli jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego.

Pozwany nie wykazał, aby bezpośrednią przyczyną opóźnienia przedmiotowego lotu były nadzwyczajne okoliczności w rozumieniu art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004. Zderzenie z ptakiem może zostać uznane za nadzwyczajną okoliczność, zwalniająca przewoźnika z odpowiedzialności odszkodowawczej. Jednakże pozwany nie wykazał dlaczego czynności serwisowe musiały trwać aż tak długo, tj. dlaczego opóźnienie nie mogło ograniczyć się do 3h lub mniej. W istocie bowiem to nie samo zderzenie z ptakiem było przyczyną opóźnienia, ale czynności podjęte przez przewoźnika aby oczyścić kadłub z jego szczątków.

Pozwany nie dowiódł że opóźnienie jest spowodowane zderzeniem z ptakiem. Zwraca uwagę fakt, że samo oczyszczenie kadłuba trwało 15 minut. Opóźnienie było więc tak naprawdę spowodowane przedłużającym się oczekiwaniem na przybycie mechanika który miał oczyścić kadłub po tym zderzeniu. Sąd z urzędu nie wie jak wygląda zatrudnianie mechaników przez przewoźników lotniczych i dlaczego przewoźnik sprowadzał z odległego portu lotniczego własnego mechanika, zamiast skorzystać z outsourcingu. Nie jest to ani wiedza powszechna (art. 228 § 1 k.p.c.), ani fakt znany z urzędu (art. 228 § 2 k.p.c.), zatem wymaga udowodnienia przez stronę która się na to powołuje.

Powodom należały się odsetki za opóźnienie w wypłacie odszkodowania. Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Odsetki należą się jednak tylko za czas opóźnienia, czyli od dnia wymagalności roszczenia. Roszczenie staje się wymagalne po upływie terminu do jego wykonania przez dłużnika. Zgodnie z art. 455 k.c. termin spełnienia świadczenia powinien wynikać przede wszystkim z czynności prawnej lub z ustawy, a dopiero w braku regulacji umownych lub ustawowych – niezwłocznie po wezwaniu do spełnienia świadczenia. Ponieważ w tym przypadku termin nie wynika z czynności prawnej, należy poszukiwać odpowiedniej regulacji w ustawie. Zgodnie z art. 205b ust. 4 ustawy z 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, skargę do Prezesa (...) można złożyć nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia złożenia reklamacji u przewoźnika, chyba że umowa przewozu lub regulamin przewozu określa krótszy termin do rozpatrzenia reklamacji. Skoro skarga przed upływem tego terminu jest uważana za przedwczesną, oznacza to, że ustawodawca daje przewoźnikowi 30 dni na podjęcie decyzji co do wypłaty odszkodowania, w tym na zbadanie czy reklamujący pasażer rzeczywiście jest uprawniony oraz czy zaszły nadzwyczajne okoliczności o których mowa w art. 5 Rozporządzenia 261/2004. Nie można zatem zarzucić że w czasie biegu owego 30-dniowego terminu przewoźnik

dopuszcza się opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego z art. 7 Rozporządzenia 261/2004. W tym czasie korzysta on bowiem z czasu przyznanego mu przez ustawę w znaczeniu art. 455 k.c.

Wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanemu nie później niż 27 stycznia 2017 r. Ustalono to na podstawie domniemania faktycznego (art. 231 k.p.c.). Przesłanką domniemania jest to że w tym właśnie dniu pozwany pisemnie odpowiedział na reklamację powodów. Musiała ona zatem być złożona wcześniej, a zatem 30-dniowy termin na spełnienie świadczenia upłynął przed złożeniem pozwu. Żądanie odsetkowe powodów jest zatem w całości zasadne.

4. Koszty

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Pozwany przegrał w całości.

Koszty powodów wyniosły: po 30 zł opłaty od pozwu, po 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictw i po 247,50 zł kosztów zastępstwa procesowego. Te ostatnie obliczono na podstawie § 2 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804).

Wszystkie 4 żądania zostały połączone w jednym pozwie. Nakład pracy pełnomocnika powodów – współuczestników formalnych i charakter sprawy (powtarzalność tego rodzaju sporów) uzasadnia obniżenie kosztów wynagrodzenia pełnomocnika poniżej stawki minimalnej określonej w § 2 pkt 2 rozporządzenia, stosownie do zmniejszonego nakładu jego pracy i czasu (uchwała SN z 8 października 2015 r. sygn. III CZP 58/15 i jej uzasadnienie). Zasądzone na rzecz każdego z powodów koszty zastępstwa to przypadający na każdego ułamek (1/4) z kwoty 990 zł, będącej średnią stawki określonej w § 2 pkt 3 (tj. tej która obowiązywałaby, gdyby powodowie byli współuczestnikami materialnymi, a ich roszczenia zsumować) i czterokrotności stawki określonej w § 2 pkt 2.

ZARZĄDZENIE

1. Doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi powodów r.pr. M. B.-Ł. i pełnomocnikowi pozwanego.
2. Wykonać zarządzenie z 14-01-2019 (k. 131, 00:13:09)